

Saulėta, dieną 90°, naktį 65°
Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:13

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Gegužio-May 26 d., 1972 m.

Kaina 15c

125

DERYBOS PRIEJO PRIE SUNKIU KLAUSIMU

CLEVELANDO JAUNIMAS PIRMAS IŠEJO Į GATVES DEMONSTRUOTI

CLEVELANDAS. — Vakar dienos Clevelando svarbiausias dienraštis "Plain Dealer" išidėjo vedamąjį apie Lietuvą. Antradienį tas pat laikraštis gražiai aprašė Clevelando lietuvių jaunimo spontanišką demonstraciją miesto centre, aprašymą papuošdamas trim nuotraukom.

Clevelando jaunimas, susispietęs apie Lietuvių Žygio Komitetą už Tikėjimo Laisvę, pirmas reagavo į žinias apie jauno lietuviuo susideginimą Kauno miesto sode ir lietuvių demonstraciją Kaune. Praėjusį pirmadienį, 12 val. apie 60 lietuvių jaunuolių pasirodė Clevelando centre su plakatais. Nuostabu, bet visi trys televizijos kanalai skyrė demonstracijai daug vietos. Žiniose prezidento Nixono atvykimas į Maskvą buvo surišamas su Clevelando lietuvių demonstracija, kurioje buvo sudegintas Brežnevo portretas. Televizijos reporteriai davė pasikalbėjimus su lietuvių atstovais. Penktame kanale kalbėjo ilgametis Clevelando Altos veikėja Ingrida Bublėnė.

Sis spontaniškas Clevelando lietuvių jaunimo žygis davė pasigėrėtiną atgarsį vietinėje spaudoje ir televizijoje, kur komentatoriai net padvigubino demonstracijos dalyvių skaičių.

Čikagoje demonstracijos prieš lietuvių persekiojimą okupuotoje Lietuvoje įvyko trečiadienio vakarą Marquette Parke. Susirinko apie 3,000 žmonių. Kadangi tą vakarą Conrad Hilton viešbutyje vyko demokratų partijos pietūs su kalbėtoju sen. Edward Kennedy, vietinių politikų demonstracijoje nesimatė.

Detroit demonstracijas LB rengia šiandien, 12 val. miesto centre. Pažymėtina, kad "Detroit News", aprašydamas Detroito vykusią etninę konferenciją, cituoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pirm. Romo Sokoldolskio žodžius, kur jis sako, kad lietuvių jaunimas yra pasipiktinęs rusų okupacija ir priešpanda Lietuvoje ir Jaunimo Kongresas pabrėš tą pasipiktinimą.

Amerika siunčia bengalams maistą

WASHINGTONAS. — Amerika yra paskyrusi naujai Bengalijos valstybei nemažą kiekį kviečių, tačiau atsirado sunkumų juos pristatyti, nes bengalų uostai per karą buvo sugriauti, juose nuskandinti keli laivai neleidžia įplaukti laivams. Trūksta sandėlių. Todėl vyriausybė nusamdė vieną didžiausių tanklaivių "Manhattan" ir žada naudoti jį kaip plaukiojantį sandėlį. Tas laivas turi 115,000 tonų, yra 1,005 pėdų ilgumo. Mažesni prekiniai laivai atgabens kviečius prie Bengalijos krantų ir perkels juos į tanklaivį, o iš čia kviečiai bus siunčiami Bengalijos upėmis mažomis valtimis ir baidakais į tas vietas, kur kviečių trūksta. Pusei metų laivo nuoma vyriausybei kainuos 4 mil. dol.

Iki šiol Amerika davė Bengalijai 550,000 metrinių tonų maisto. Viena tona turi 2,205 svarus. Be kviečių Amerika davė bengalams 150,000 tonų ryžių ir 50,000 tonų valgomos alyvos. Amerika jau išleido Bengalijos šalpai 124 mil. dol.

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų spauda ir muzikos kritikai labai šiltai aprašė pianisto Van Cliburn ir Metropolitan operos soprano Robertos Peters koncertus. Jie abu pakviesti šiandien atlikti programą prezidento Nixono pietuose, Amerikos ambasadoje.

HEIDELBERGAS. — V. Vokietijos detektyvai sustiprino ieškojimą teroristų, kurie vėl susprogdino dvi bombas JAV karinio štabo kieme. Trys amerikiečiai žuvo ir 5 asmenys buvo sužeisti. Gegužės 11 bomba sprogo Frankfurto JAV armijos štabe.

GOYA. — Argentina pasipiktino, kada jauna mokytoja, katalikų akcijos veikėja, Norma Morello, papasakojo apie kankinimus Argentinos kalėjimuose. Ji tris dienas buvo kankinama įvairiais elektriniais aparatais ir 15 parų jai neleista miegoti. Tardytojai bandė surišti katalikų reformų siekimo veiklą su ginkluotais teroristais. Neturint prieš Morello įrodymų, ji buvo iš kalėjimo paleista, katalikų vyškupams darant spaudimą į vyriausybę.

BRIUSELIS. — Nato valstybių gynybos ministrai susitarė rugsėjo mėn. suruošti didelį karinius pratimus su 300 laivų ir 50,000 karių. Manevrai vyks šiaurės Atlante.

NEW DELHI. — Karščių banga Indijoje tęsiasi jau trys savaitės ir kasdien temperatūra būna 112 laipsnių. Valdžios pranešimais, žuvo jau 450 žmonių. Geriamo vandens trūkumas verčia žmones gerti nešvarų upių vandenį, kai kur prasidėjo šiltiniai ar choleros epidemijos. Galvijai dvesia nuo vandens stokos. Valdžia pagreitino šilinių grėžimo darbus. Vanduo siunčiamas sunkvežimiais į kaimus, kur jo trūksta.

Pagavo žydukus gaminant bombas

LIDO BEACH. — Policija Long Island suėmė keturis jaunos žydukus, kurie buvo pagauti gaminant bombas. Anoniminis pranešimas policijai atvedė į Lido Beach žydu centrą, kur rasti keturi vyrukai nuo 16 iki 26 metų amžiaus ir įvairūs įrankiai, planai ir brėžiniai. Netoli tos vietos yra dideli Sovietų Sąjungos diplomatų Jungtinės Tautos rūmai ir jų poilsio vieta. Policija rado ir įvažiavimo į tuos rūmus planus. Neabejojama, kad žydai planavo susprogdinti sovietų diplomatų rezidenciją.

Apie suėmimus paskelbė pats Richard Kleindienst, einąs valstybės prokuroro pareigas. Visi keturi sūmiejai priklausio žydu Gynybos lygai. Didesnis išpuolis prieš sovietų diplomatus Amerikoje būtų galėjęs sudaryti nepatogumų prezidentui Nixonui, vedančiam derybas Maslivo stadijoną.

Gynybos sekretorius Melvin Laird šiomis dienomis turi daug rūpesčių dėl išsiplėtusio Vietnamo karo ir demonstracijų prie Pentagono.

PRIEŠAS PRADĖJO KONTUMO ATAKĄ

SAIGONAS. — Po stipraus artilerijos apšaudymo, šiaurės Vietnamo kareiviai, lydimi tankų, puolė Kontum miestą, padarė žalos aerodromui, užėmė katalikų seminariją, našalių namus ir katalikų vyskupų rezidenciją. Šiauriniame fronte apie 2,000 pietiečių marinių, išsikėlusiu prieš užnugarį, remiami JAV laivų patrankų, veržiasi į pietus Ma Chanh upės kryptimi. Ties ta upe komunistai trečiadienį pradėjo ofensyvą į pietus, Hue miesto link. Komunistų daliniai, tuo būdu, atsirado tarp dviejų pietiečių frontų: šiaurėje ir pietuose. Priešas vakar čia prarado 4 tankus ir 71 kareivį.

Praėjusią savaitę Vietname žuvo 8 amerikiečiai, 22 buvo sužeisti ir 7 dingę, patekę į nelaisvę. Iki šiol dingusių be žinios amerikiečių yra 1,590. Pietų Vietnamas neteko per savaitę 757 kareivių, 2,351 buvo sužeistas ir 214 dingusių. Komunistai prarado 4,028 žuvusiais ir 106 buvo paimti į nelaisvę.

Priešo agentams pavyko susprogdinti svarbų tiltą ant kelio nr. 1, kuris eina iš Hue, šiaurėje, į Da Nangą. Netoli Saigono prieš koncentracijos vietas daužė B-52 lėktuvai. Komunistai traukia jėgas į D-zonos džiungles, kur Viet Congas visada ieškodavo prieglaudus.

Šiaurės Vietname vakar padaryta 270 antskrydžių. Lėktuvai puolė aerodromus, elektros jėgaines, geležinkelius ir kelių tiltus. Prarasti du JAV lėktuvai. Bombos sudaužė elektros jėgaine 15 mylių į šiaurę nuo Hanojaus. Vu Chua geležinkelio tiltas, sudaužytas sukrito į vandenį. Suzalotas ir tiltas prie Haifongo, mylia į vakarus nuo uosto.

Vakar Paryžiuje taikos derybų sesija nevyko, nors Hanojaus ir Viet Congo atstovai reikalavo derybas tęsti. Amerika ir Pietų Vietnamas laukia ženkliai, planai ir brėžiniai. Netoli tos vietos yra dideli Sovietų Sąjungos diplomatų Jungtinės Tautos rūmai ir jų poilsio vieta. Policija rado ir įvažiavimo į tuos rūmus planus. Neabejojama, kad žydai planavo susprogdinti sovietų diplomatų rezidenciją.

MASKVA. — Pabrėždami gerą sovietų vyriausybės valią, korespondentai nurodo ir tokį įvykį. Prezidento specialaus lėktuvo kapitonas pulk. Ralph Albertazie, norėdamas pasigimnastikuoti, paprašė šeimininkų, kur jam būtų galima rasti koją aikštelę pamėtyti sviedinį ar pabėgioti. Jam sovietų pareigūnai davė 120,000 vietų Lenino stadijoną.

Wallace užpuolikas sekiojo ir Nixoną

BALTIMORE. — Arthur Herman Bremer federaliniame teisme, Baltimorėje, buvo formaliai apkaltintas pasikėsinimu nužudyti Alabamos gubernatorių George Wallace. Užstatas jo paleidimui iki teismo nustatytas 200,000 dol. Jo gynybai paskiriamas advokatas Lipsitz bandė užstatą sumažinti, tačiau teisėjas nesutiko.

Kanados laikraštis "The Star" paskelbė, kad Bremeris buvo Ottawoje tuo metu, kada ten lankėsi prezidentas Nixonas. Bremerio veidas buvo atpažintas keliose fotografijose netoli prezidento Nixono grupės. Neabejojama, kad Bremeris Nixoną atsekė į Kanadą, tačiau nežinia kuriais tikslais.

Gubernatorius Wallace savo ligininės kambarėje priėmė korespondentus ir su jais pasikalbėjo. Jis džiaugėsi Oregono pirminiuose rinkimuose surinkęs 20% balsų, nors jis toje valstijoje nevedė kampanijos. Wallace pareiškė savo pasiryžimą dalyvauti demokratų partijos konvencijoje.

BRISBANE. — Australijos kviečių laukus užpuolė milijonai pelių, kurios padarė sunkių nuostolių žemės ūkiui.

ČIKAGA. — Trečiadienio vakare Čikagoje įvyko Cook apskrities demokratų pietūs, kur kalbą pasakė sen. Kennedy, kritikodamas vyriausybės politiką. Jo nuomone, prezidentas Nixonas įvedė Ameriką į penkias krizes: nebaigė Vietnamo karo, nusukė ekonomiją, nedavė pagalbos Amerikos miestams, nerefornavo mokesčių įstatymų ir nesugebėjo įvesti įstatymų ir tvarkos gerbimo.

WASHINGTONAS. — Prie Kongreso rūmų policija suėmė 94 asmenis, jų tarpe žymius aktorius, gydytojus ir profesorius. Jie demonstravo, trukdydami judėjimą, prieš karą Vietnamo.

Pasitraukęs iš sekretoriaus John Connally, ilgametis demokratas, tačiau remias prezidento Nixono politiką, stebėtojų nuomone, gali būti pakviestas viceprezidentiniu kandidatu.

SUNKU SUSITARTI DĖL VIETNAMO

MASKVA. — Susitarus dėl menkesnės svarbos klausimų, Maskvos viršūnių konferencijoje prieta prie žymiai sunkesnių problemų: Europos saugumo konferencijos ir Vietnamo karo. Trečiadienį Brežnevas išsivežė savo svečią prezidentą Nixoną į "dačą", kur penkias valandas tęsėsi ginčai. Tą vakarą pietūs buvo tik 11 val. vakare. Brežnevas pavežiojo svečius laiveliu po gretimą ežerą, tačiau kiek korespondentai patyrė, dėl Vietnamo klausimo vienodos nuomonės nebuvo prieta.

Bendri erdvės tyrimų planai

WASHINGTONAS. — Erdvės bendradarbiavimo sutarties pasirašymas Maskvoje yra didelis žingsnis į astronautų gelbėjimo nelaimės atveju programą. Pagal sutartį sovietų Sojuz erdvėlaiviai ir Amerikos Apollo galės susijungti su sovietų Saliut erdvės stotimi. Sovietų kosmonautai galės ateiti į amerikiečių laivą ir atvirkščiai. Šio plano įgyvendinimas numatytas iki 1975 m.

Ateityje mokslininkams teks išspėsti daug problemų. Apollo laivuose atmosferos spaudimas yra penki svarai vienam kvadratiniam colui, o rusų laive — 15 svarų. Amerikiečiai naudoja gryną deguonį, rusai jį maišo su nitrogenu. Tarp abiejų laivų teks pagaminti koridorius, kuriame būtų galima keisti atmosferos spaudimą. Amerikiečiai irgi planuoja deguonį maišyti su nitrogenu.

Tokiems susitikimams erdvėlaivių iššovimui į erdvę Cape Kennedy reikės pakeisti kryptis iš pietryčių į šiaurės rytus.

Iš sovietų pusė programai vadovautų Konstantinas Bušujevas, apie kurį sovietų sluoksniams nieko neskelbia. Erdvės klausimais visada kalba Boris Petrov, o Bušujevas labai mažai žinomas. Kada jis 1951 metais gavo Stalino premiją, nebuvo skelbta — už kokius nuopelnus. Po pirmojo sovietų Sputniko iššovo Budar 94 asmenis, jų tarpe žymius aktorius, gydytojus ir profesorius. Jie demonstravo, trukdydami judėjimą, prieš karą Vietnamo.

WASHINGTONAS. — Prie Kongreso rūmų policija suėmė 94 asmenis, jų tarpe žymius aktorius, gydytojus ir profesorius. Jie demonstravo, trukdydami judėjimą, prieš karą Vietnamo.

Furceva aiškina valdžios politiką

MASKVA. — Šiomis dienomis Maskvoje yra daug užsienio korespondentų, su kuriais susitinka įvairūs sovietų valdžios pareigūnai. Konferenciją suurošė ir kultūros ministrė Jekaterina Furceva. Klausimai netrukus palietė rašytoją Solženiciną ir sovietų žydu klausimą. Furceva kalbėjo: "Solženicinas nėra nusistatęs prieš vieną ar kitą mūsų krašto žmogų. Jis nusistatęs prieš visą mūsų visuomenę, todėl mes su juo taip ir elgamės. Jis pakėlė ranką prieš sovietų liaudies garbingumą. Kadangi mes knygas leidžiame liaudies pinigais, ne privačiu kapitalu, kodėl mes turėtume švaistyti liaudies pinigus, kada jis yra prieš liaudį?"

Kalbėdama apie žydu persekiojimą, Furceva pareiškė, kad tie kaltinimai nesiderina su realybe. Yra leidžiamas žydu kal-

Stebėtojai nurodo, kad sovietų vadams nelengva buvo priimti be protestų š. Vietnamo uostų užblokavimą ir sovietų laivams uostuose padaryta žala bei kelių jūreivių sužeidimus. Politbiure buvo nuomonių, kad dėl tokiu Amerikos elgesio reikėtų atšaukti prezidento vizitą.

Nurodoma, kad dėl pasaulio komunistų vadovavimo vyriausybės eina tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos. Kremliaus vadams nepatogu pasirodyti nuolaidesniais už kinus. Kinijos propaganda seniai tvirtina, kad Maskva susitarė su Amerika "parduoti" vietnamiečių liaudies interesus. Be koks Maskvos susitarimas su Washingtonu tą Kinijos propagandą tik sustiprintų.

Šiandien laukiamas dar kelių susitarimų pasirašymo. Greičiausiai bus pasirašytas susitarimas dėl abiejų valstybių karo laivų santykių atvirose jūrose, kur praieityje yra įvykę įvairių incidentų. Niekas nelaukia, kad per trumpą likusį laiką būtų surašta išėjimo Vietnamo arba įvykų sumažinimo Europoje klausimuose. Dėl to teks dar derėtis ateityje. Ši konferencija turi sudaryti palankią atmosferą ateities susitarimams. Europos saugumo konferencija Maskva siūlo šaukti dar šiais metais Helsinkiuose. Amerikos nuomone, šiai konferencijai reikia labai gerai pasiruošti ir ją šaukti ne anksčiau, kaip 1973 metais.

Prezidento žmona tęsia savo turistinį Maskvos miesto apžiūrėjimą. Ji lankėsi Bolšoi teatre baletu mokykloje, kur ją pasitiko Sophie Golovkina, buvusi prima balerina, dabartinė choreografijos lektorė.

Bengalų studentai pasuko į kairę

DACCA. — Bengalijos studentai savo universitetų atstovybių rinkimuose smarkiai pasuko į kairę, nugalėdami pagrįdines bengalų politines Awami lygos kandidatus. Trijų universitetų atstovybėse įsigalėjo Maskvos tipo marksistinės grupės atstovai — Bangla Chhatra unijos nariai.

Laimėjusios partijos jaunas prezidentas pareiškė po rinkimų, kad jie parodė studentų nusivylimą Awami lyga ir jos "fašistinėmis tendencijomis". Bengalų tarpe studentų pažiūros yra laikomos rimtu dalyku. Universitetuose prasidėjo ir atsiskyrimo nuo Pakistano agitacija bei nepriklausomos Bengalijos idėja.

ba žurnalas, veikia kelios žydu teatro grupės. Dauguma Maskvos žydu jau nekalba yiddish. Dauguma sovietų žydu yra užsienio sovietų visuomenės ir ekonomikos statyba. Mes neturime jokios žydu problemos, kaip kiti kaltina. Man atrodo, kad tokia problema greit iškilis Izraelyje, kalbėjo kultūros ministrė Furceva.

Montrealio Jaunimo ansamblio Gintaro dalyviai 1972 m. pavasarį. Šio ansamblio tautinių šokių grupė šoks IV-je Tautinių šokių šventėje.

ALFONSAS NAKAS

IV-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Jie šoks IV Tautinių šokių šventėje
MONTREALIO GINTARAS

Vartau prieš ketverius metus šokėjai (vienas iš Urugvajaus, (1968 m. liepos 7 d.) įvykusios kitas iš Toronto, o trečias iš III Tautinių šokių šventės (Hartfordo), bet montreališko dinį ir veltui ten ieškau Gintaro, apie kurį noriu rašyti. Tiesa, tuomet šoko trijų Gintarų, Montrealio Gintaras buvo su-

HILDA LAPINIENE,

Montrealio Jaunimo ansamblio Gintaro tautinių šokių grupės vadovė.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajėjo po laukus...

S. Petersonienė

Pasakų ir pasakėlių yra vaikų mėgstami bei mažam kaip žaidimai ir krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėlapių mūsų mažiejiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY NUKES, 34 psl. su 2 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jurates Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., grožis leidinys \$1.00

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simen. Kveičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80

4. S. Stasė Vainagaitė-Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ, 17 eilraščių, kaip pasaką, apie pamątingąsias laumes. Lietuvių žemėlapis. Išleisti leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl. kainą \$1.00

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema 118 psl., \$1.00

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytųjų sąj. premijos knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kama 2 dol.

7. Juozas Švaidas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos. Vaikams ir jų gyvenimo švajanai ir svajonių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės didelio formato, kietais viršeliais, pūkus 77 psl. leidinys \$3.00

8. Jonas Vaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliustruota padavimais, legendomis ir pasakomis — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai mėgdavo su savo dievais. 54 psl., \$1.00.

Vaičiai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto is pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knaų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė stanga pakilti aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. 60608.

ZIGMANTAS LAPINAS,

Montrealio Jaunimo ansamblio Gintaro meno vadovas.

organizuotas 1968 metų pavasarį. Tai ne vien tautinių šokių, bet ir pučiamųjų liaudies instrumentų muzikantų, ir dainininkų grupių junginys. Tai yra ansamblis, kuris nešioja oficialų Montrealio Jaunimo ansamblio Gintaro vardą. Pirmąjį savo viešą koncertą Gintaras davė tik po metų nuo įsisteigimo, tiksliai 1969 m. balandžio 26 d. (Dabar jau aišu, kodėl III Taut. šokių šventėje nedalyvavo). Tai buvo ansamblio krikštytinės. Nuo to laiko, vos per trejus metus, Gintaras koncertavo visoje eilėje JAV bei Kanados miestų: Vašingtone, Otawoje, Toronte, Hamiltone, Rochesteryje, Filadelfijoje, Londone, Hartforde, Bostone, Vancouveryje, Edmontone, Winnipege, Čikagoje. O namie, Montrealyje, per tuos trejus darbo metus yra pasirodęs daugelį kartų.

Kad Montrealis turi Gintarą ir kad mes Gintaro tautinių šokių grupę regėsimė Čikagos Tarptautiniam Amfiteatre liepos 2 d., labiausia privalome dėkoti ansamblio steigėjui ir vadovui Zigmui Lapinui. Kau-ne gimęs ir augęs, tenykštė muzikos konservatorijoje studijas pradėjęs, vėliau, jau Kanadoje, pasifinkęs kitą mokslo šaką ir tapęs inžinierium, Z. Lapinas širdyje vistiek muzikos menininku liko. Kanadoje studijuodamas vadovavo paties suorganizuotam studentų orkestrui. Kurė muziką Montrealio Lietuvių Dramos teatrui. Pats gamino skudučius ir mokė skautus jais grofi. Pagaliau, įsteigė išties 18 muzikantų liaudies instrumentų orkestrą ir tai buvo Gintaro an-

samblio užuomazgą. Šiuo metu ansamblyje dalyvauja virš šimto šimto jaunuolių.

Grįžtant prie Gintaro tautinių šokių grupės, tai primintina, jog nuo pat įsteigimo iki dabar jai vadovauja ponis Hilda Lapiniene. Tikime, kad šalia kitų Gintarų, IV-je Tautinių šokių šventėje Montrealio Gintaras žėrės jaunystės džiaugsmu ir jėga. Nors, lyginant su eile kitų tautinių šokių grupių, ir pavėlavęs gimti beveik dvidešimtmetį, viliamės, Montrealio Gintaras atvažiuos gerai pasitruošęs ir namo grįš savo vardo garbę apgynęs.

Iki Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-sios Tautinių šokių šventės beliko tik kelios trumpos savaitės. Ši šventė, kartu su Jaunimo kongresu, bus patys ryškiausi 1972-ųjų — Jaunimo metų — šviesuliai.

MAZAI BĖTRUKO

Vienas žemo ūgio vyriokas labai norėjo būti policininku, bet negalėjo, nes buvo per žemas. Jis pradėjo mankštą, norėdamas pajūgti. Jis prie savo kojų pasirišdavo sunkius švino pasvarus ir už sprando pasikabindavo į balkį. Pasekmės buvo stebėtinai geros ir vyriokas būtų buvęs aukščiausias policininkas visame policijos departamente, jei tebebūtų gyvas.

MOTINOS NUOMONĖ

— Mamyte, mano sužadėtines tėvai labai rimti.
— Netikiu, kadangi tu esi jūrininkas, o jie savo dukrą leidžia su tavim į šokius.

TEVO VAIKAS

— Tėte, kai aš užaugsiu, vesiu mūsų senelę, — sako berniukas.
— Kaip tai? Juk ji mano mama, — aiškina tėvas.
— Tai nieko, o kaip su vedei mano mamą? T.Z.

• Nieko nėra blogesnio, kaip bloga moteris. Euripides

NAUJIENOS KIEKVIENO
JANSO ŽMOGANS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės įspūdiškai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasmies, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuolykių pasakymai, paminti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Vado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruozai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jās ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Pėter Kazėnauskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE
2 YEAR MATURITY
Per Annum

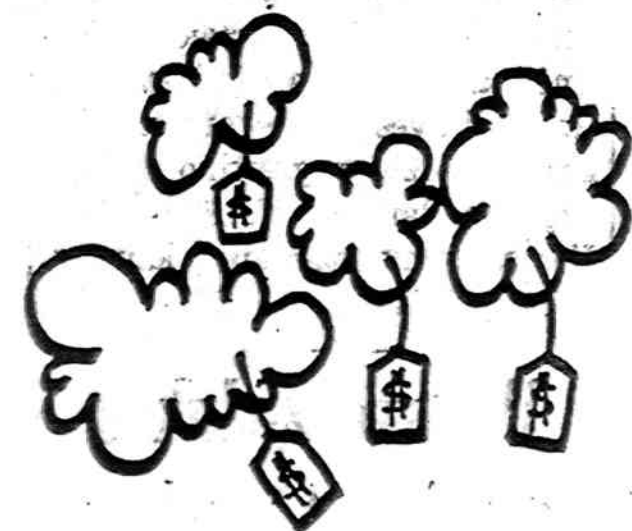
5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT
Per Annum

NOW INSURED TO \$20,000.

JEIGU NEBUTŲ SENŲJU LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŲTU IR NAUJŲJU!

Prof. Vachovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisios knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jėl atsiųsite pinigų šiuo adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Dreams for sale.

Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years, 10 months after the first year. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Pastabos iš tolo

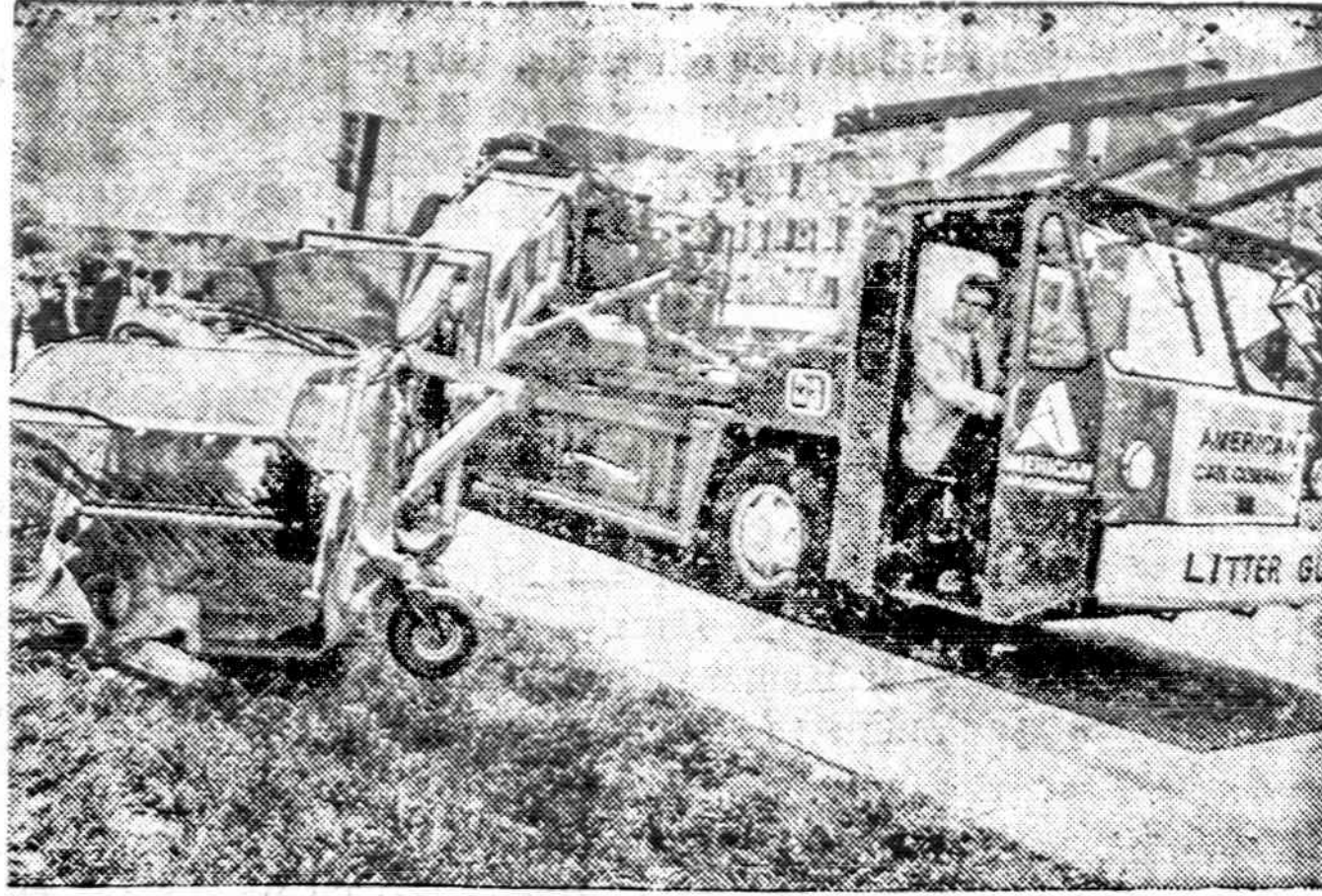
Lietuviškas savaitgalis prie Pacifiko

Nuo Auksinių Vartų (Golden Gate) papėdės San Francisko apylinkėje — Orinda — iki šilto ir saulėto San Diego miesto Kalifornijos pietinėje dalyje (Meksikos pasienyje) — gegužės mėn. 20-21 d. savaitgalį galima būtų apibūdinti kaip praejusį sodraus lietuviško gyvenimo ženkle. Ne tik sodraus, bet ir sotaus, nes visuose rengimuose, ar bent jų tiksluose, buvo ganėtinai daug fizinio ir dvasinio peno. Visi parengimai su riebiais stalais ar sausais protokoliniams pranešimais rėmėsi vienu pagrindiniu „įstatymu“ — lietuviškumu. Tam čia daromi baltai, rengiami šokiai, kviečiami susirinkimai, organizuojamos išvykos, neatšilikė net ir paskirų šeimų „baliukai“.

San Francisko lietuvių kolonija, susiorganizavusi ir veiklią Lietuvių Bendruomenės apylinkę, gegužės mėn. 20 d., šeštadienį, surengė balių Orinda mieste, kuris žinomas kaip „fashionable“ apylinkė. Tą dieną, pripuolamai buvau San Francisko ir kelias valandas praleidęs mano mėgiamame Fisherman's Wharf nutariau čia praleisti dar ir naktį — nuvykti į lietuvių balių Orinda. Bet kai taxi šoferis pasakė, kad į ten (daviau tikslų baltaus adresa) nuvažiuoti kai-

nuos 13 dolerių (vadinasi lygiai tiek pat ir atgal), be to 18-20 dolerių viešbutis, ir mažiausiai 10 dolerių kitų baliuje išlaidų, tai vis dėlto apgalvoju, kad išleisti apie 50 dolerių vien tik pamatyti San Francisko lietuvių jū baliuje ir apie tai parašyti kelias eilutes — vis dėlto kainą didoka. Nors ir apgalvestaudamas, kad nenuvykau į lietuvių balių, bet labai patenkintas puikiais San Francisko miesto ir apylinkių vaizdais bei uoste patirtomis nuotakomis — tą patį vakarą „sausakimšai“ pilnu lėktuvu vėl pasiekiau namus — Los Angeles. Čia tą patį vakarą Los Angeles lietuvių baliavojo skautų rengtame baliuje, Panorama City. Šio baltaus pelnas skiriamas skautų stovyklavietei remti.

Sekandį dieną, sekmadienį, gegužės 21 d., jūrų skautai turėjo savo parengimą parapijos salėje, kur dalyvavo ir Lietuvos generalinis garbės konsulas dr. J. Bielskis, gi Long Beach Lietuvių Klubas tą dieną panaudojo Motinos minėjimui savo gegužinę, kurios pelnas skiriamas Jaunimo Kongresui ir šokėjams vykstantiems į tautinių šokių šventę paremti. Čia dalyvavo A.L.T-os Los Angeles skyriaus pirmininkas inž. Vyta. Čekanauskas, pasakęs prakalbą, ir taip pat iš Los Angeles O. Razutis-

„Šiukšlių rikiškis“ — taip pavadintas naujas sunkvežimis, kuris nuo kelio pasiekia ir už 17 pėdų esančias šiukšles ir jas surenka, mašinai nesustojus.

nės vadovaujama tautinių šokių grupė.

Lietuvių Namai

Tą patį sekmadienį, gegužės 21 d., Los Angeles mieste įvyko Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centro (Lithuanian Community Center, Inc.) B-vės metinis akcininkų susirinkimas, kuriame buvo peržvelgta praėjusių ir aptarta ateinančių metų veikla. Iš pirmininko K. Prišmanto ir išdinko A. Skiriaus pranešimų paaiškėjo, kad praėjusiais metais namai, dabar vadinami jau nebe Bendruomenės Centru, (tie namai su Lietuvių Bendruomene, kaip organizacija, neturi nieko bendra, išskyrus tik tiek, kad jų organizavimas išėjo iš Bendruomenės apylinkės valdybos, tada J. Ažuolaičio pirmininkaujamos, iniciatyvos, bet trumpesniu ir aiškesniu pavadinimu — Lietuvių Namai V. B.), davė apie \$500 nuostolių, bet tai buvo lengvai pateisinama aplinkybe, kad tais metais namai pareikalavo didesnio remonto, kuriam reikalui išleista virš 2,000 dol.

Bendrai namai „verčiasi“ gerai, visi butai buvo išnuomotai ištuštinus metus, taip pat ir salė, kas davė \$5,375 pajamų, be to dar gauta \$1,374 pajamų iš baro. Viso pajamų turėta 6,774 doleriai, bet išlaidų 7,300 dol. Nežiūrint nuostolio, pervadus užpraėjusių metų likutį į praėjusius metus — š. m. sausio mėn. 1 d. kasoje buvo grynas 718 dolerių, gi susirinkimo dieną kasoje jau buvo net 1,700 dol. (paduodamas pinigines sumas nesiėmiau jas tikslinti iki centų, V. B.).

Revizijos komisijos pranešimą padarė B. Stančikas, kuris pastebėjo, kad namų administracijos atskaitymą vedama pavyzdinai. Bendrovės valdyba, matomai paskatinta gero piniginio namų stovio, nutarė akcininkams, arba kaip čia vadinama — šerinkams, išmokėti po du dolerius dividendo už kiekvieną akciją — šėra. Bet susirinkimo dalyviai — akcininkai beveik vienbalsiai (prieš buvo tik vienas balsas, labai vėlai į susirinkimą atvykusio akcininko, kuris negirdėjo tuo reikalu kitų pasiūlymų) nutarė dividendo nemoti ir tuos pinigus palikti b-vės kasoje ypatingiems reikalams. B-vės narių yra apie 160 su 640 akcijų. Susirinkime dalyvavo apie 50 narių, kurie atstovavo 366 akcijas, taigi daugiau negu pusę, ko reikalauja tokių b-vių įstatymai Kalifornijoje. Rinkimuose su labai mažais

pakeitimais, perrinkta beveik visa ta pati valdyba ir revizijos komisija. Valdybą arba kaip pagal vietas įstatymus vadinama direktorių tarybą išrinkti: K. Prišmantas (senosios valdybos pirmininkas), A. Skirius (s. v. ižd.), A. Telyčėnas (s. v. sekret.), J. Zukas (s. v. vice-pirm.), A. Sėjus (s. v. ypt. reik. vedėjas), inž. V. Vidugiris — vienintelis naujas narys vietoj buv. inž. V. Lemberto s. v. vice-pirm., J. Mitkus (s. v. ūkio vedėjas). Revizijos komisijon: Al. Dabšys ir B. Stančikas iš senosios rev. kom-jos naujai daininkas J. Činga.

Pranešimai bei rinkimai praėjo taip sklandžiai ir dėkingai, kad senai bet kokioje lietuviškoje organizacijoje besu matęs tokias darbingas nuotakas. Ypačiai turiu galvoje momentą, kai ateina laikas statyti kandidatus į valdybą ir... žiūrėk, kad beveik niekas nemori pasiminti jokių pareigų. Tikrai (šiuo atveju) padėkos verti senosios valdybos nariai ir naujieji, be jokių svyravimų sutikę ir toliau eiti ne-taip jau dėkingas, daug laiko ir rūpesčio reikalaujančias pareigas.

Diskusijų sukėlė dvi vadovybės pastabos, būtent 750 dolerių premijos paskyrimas Amerikos ir Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai už Nežiūrint nuostolio, pervadus užpraėjusių metų likutį į praėjusius metus — š. m. sausio mėn. 1 d. kasoje buvo grynas 718 dolerių, gi susirinkimo dieną kasoje jau buvo net 1,700 dol. (paduodamas pinigines sumas nesiėmiau jas tikslinti iki centų, V. B.).

Šitie Lietuvių Namai yra paroduodami, nes jie neatitinka lietuvių visuomenės reikalams — salė tetalpinava vos apie šimtą žmonių. Be to namai jau senoki, nors kaip dabar apžiūrėjau, yra labai gerai atremontuoti ir gerai prižiūrimi. Prašoma kaima 55,000 dolerių (prieš virš 10 metų už juos sumokėta netoli 30,000 dolerių). Valdybos prastatymu, norima pirkti sklypas žemės ir jame statyti naujus lietuvių namus. Iš čia architektams atėjo mintis skelbti tokiems namams konkursą ir jo premijoms pinigų prašyti iš šios b-vės. V-ba taip ir padarė, skirdama 750 dolerių, dėl ko susirinkime buvo pareikšta lyg ir abejonių, kad be reikalo pasiskubinta, nes šie namai dar neparoduoti, žemė nenupirkta ir nežinia kada ir kur bus pirktas, kokios sąlygos bus statomos namų statant ir ar ten ir tada bus galima pritaikinti dabar padarytus kurio nors mūsų architektų planus? Inž. V. Vidugiris paaiškino, kad planai vėliau pagal reikalą galės būti pataisyti ar papildyti, bet jis davė taip pat suprasti, kad premijuotas planas nebus taip detalizuotas, kad pagal jį jau būtų galima vykdyti statybą. Tos „smulkmėnos“ kainuosią daug daugiau pinigų negu pati premija. Pirmininkas K. Prišmantas lyg ir sugestijonavo, kad tos premijos

skyrimas turi daugiau propagandinės negu praktinės reikšmės, nes jeigu skiriamos premijos už literatūrinius veikalus, tai kodėl kas nors negali skirti premijos už architektūrinį planą? Atrodo, kad didelė dauguma susirinkimo dalyvių su ta mintimi sutiko, juo labiau, kad valdybos nutarimas padarytas, paskelbtas ir jį atsaukti nėra galima.

Susirinkime pasigedau diskusijų apie susijungimą su Tautiniais Namais ta prasme, kad parduoti abejus ir bendromis jėgomis pirkti ar statyti vienus Lietuvių Namus. Buvo užsiminta, kad Tautinių Namų b-vė yra „Non-Profit“ Corp. ir jie negali pakeisti į „Profit Corp.“ kokia yra Lietuvių Namų b-vė, tai viena, o antra — jeigu Tautinių Namų savininkai nori jungtis, tai jie tegul ateina pas mus ir tada kalbėsime. Pasakymas kiek statokas, ir gal paremtas ne visai tiksli informacija, nes kiek man žinoma, tai yra visiškai legalus kelias „Non-Profit“ Corp. pakeisti į „Profit“ Corp. Tai viena. Antra, yra taip pat žinoma — kad Tautinių Namų b-vės narių tarpe studijuojama ta pakeitimo galimybė kaip lygiai ir susijungimo klausimas. Daug dūmų sukėlusios aplinkybės (ir asmenybės) ir Lietuvių ir Tautinius namus perkant — yra dabar žymiai pasikeitusios abiejose pusėse ir susijungimo galimybes reikėtų tikrai pagrindinai ir nuosirdžiai išstirti. Abejonių, kad einant ir toliau paskirai ar kada nors pavyks vieniems ar kitiems įsigyti tinka-

mesnius ir geresnius namus. Greičiausiai kad ne. Niekas ryškiau nerodo mūsų susiskaldymo, kaip tokioje mažoje (vos kelių tūkstančių lietuvių) kolonijoje buvimas net trijų višumeninio pobūdžio namų: parapijos salė, Lietuvių Namai ir Tautiniai Namai.

Sekandiose „Pastabose iš To- lo“ bus apie mūsų diplomatiškos tarnybos personalo kadry papildymą ir grįvančius tiltus tarp tos tarnybos ir lietuviškos visuomenės veikėjų bei veiksmų. Iš pasikalbėjimo su Lietuvos generaliniu garbės konsulu dr. J. J. Eiškiu — Los Angeles.

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Serna asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą **Vienišo Žmogaus Gyvenimą** — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ ADMINISTRACIJOJE"

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagos atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyna:

- K. Bielinis, **PENKTIJI METAI**, gražiai iliūstr., 592 pusl. \$6.00
- K. Bielinis, **DIENOJANT**, gražiai iliūstr., 464 pusl. \$6.00
- Prof. Vacl. Biržiška, **ALEKSANDRYNAS**, I tomas, gražiai iliūstr., 431 pusl. \$7.50
- Prof. Vacl. Biržiška, **SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA**, I dalis, 208 pusl. iliūstr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 pusl., iliūstr. — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00
- Dr. K. Grinius, **ATSIMINIMAI IR MINTYS**, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, **LIETUVA BUDO**, gražiai iliūstr., 416 p. \$5.50
- Juozas Liūdžiūnas, **RAŠTAI**, 250 pusl. \$3.00
- P. Liūdžiūnė, **ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ**, 88 pusl., \$1.00
- S. Michelonas, **LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE**, 297 p. iliūstr. — \$5.00, minkštasis viršelis — \$4.00
- Dr. V. Sruogienė, **LIETUVOS ISTORIJA**, gražiai iliūstr. 968 pusl., dabar tik \$10.00

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Prof. Vaclavo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 psl. Abu tomai minkštose viršeliuose parduodami už \$4.00 o kietais viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiūstite tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsakyti Naujienose.

Ljudas Dovydnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliūda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltu statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliūda, AGONIJA. Romanas. 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragedijos dienose.

Stefanija Rūkiėnė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto Lietuvos dalį. Aprašoma būdas ir stilius mlygsta geriausiems garbiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 326 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapėlnskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių kovą su bolševikais ir gyvenimą tremtinė stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ĖKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Traukose Druskininkuose. Kaune. Naudakiuose. Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdi. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Autoriaus pastaba neapgauna turisturo ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIKUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išievių kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtinis jį nepalėkė bendradarbiavimui

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasiūskime vis, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atstankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigine perlaida.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:		
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.		
15 cents per copy, 15 c. on Saturday		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose		
metams	\$22.00	
pusei metų	\$12.00	
trims mėnesiams	\$7.00	
viename mėnesiui	\$3.00	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	
trims mėnesiams		\$7.00
viename mėnesiui		\$3.00
Užsieniuose:		
metams	\$23.00	
pusei metų	\$13.00	
trims mėnesiams	\$8.00	
viename mėnesiui	\$3.50	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.		
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.		

Protestai prieš Lietuvos pavergėjus

Pranešimai iš Maskvos sako, kad prezidentas Niksonas jau pasirašė kelis susitarimus su Sovietų Sąjungos valdytojais. Tuo tarpu pranešimai iš Amerikos į Maskvą pasakoja, kad laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai protestuoja prieš sovietų karo ir policijos jėgas, atėmusias Lietuvai nepriklausomybę ir pavergusias visą lietuvių tautą. Pačias svarbiausias Amerikos lietuvių kolonijas persirito stipri pasipiktinimo ir protesto banga. Laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai yra pasipiktinę iki šio meto Lietuvoje dar siaučiančia okupacine rusų priespauda. Lietuviai protestuoja prieš nepaprastai žiaurias priemones, kurias okupantas naudoja nepasitenkinimo balsui nuslopinti.

Trečiadienio, gegužės 24 d., vakarą, Marquette Parke prie Dariaus Girėno paminklo susirinko daugiau negu trys tūkstančiai lietuvių ir pareiškė protestą prieš sovietų okupaciją Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose. Svarbiausią kalbą pasakė Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis. Mitinge kalbėjo latvių ir čekų atstovai. Visi reišė pasipiktinimą sovietų okupacija ir žiaurias prievartinio valdymo metodais. Vėliau tūkstantinė minia Alto, bendruomenės ir bažnyčios atstovų vadovaujama, plakatus ir žvakes nešina, gražia ir tvarkinga rikiuote apėjo tankiausiai lietuvių apgyventą miesto rajoną. Nuo Dariaus Girėno paminklo S. California gatve nuėjo iki 63-čios gatvės, šia gatve pasuko į vakarus, o vėliau S. Kedzie gatve maršavo iki 67-tos. Priėję prie Dariaus Girėno paminklo sugiedojo Marijos giesmę, Lietuvos himną ir 10 val. vakaro išsiskirstė.

Tūkstantinės minios demonstracija buvo rami ir tvarkinga, bet pasipiktinimas sovietų valdžios prievartos veiksmais buvo labai ryžtingas ir suprantamas. Demonstracijos priesakyje buvo nešamas kryžius ir juodas karstas, vaizduojąs geg. 14 dieną Kauno centre, prieš miesto sodą benziniu apspylusį ir susideginusį Romą Talantą. Plakatai reikalavo, kad rusai išsikraustyti iš Lietuvos. Lietuviai laisvės reikalavo ir Kauno jaunimas, susirinkęs į susideginusio jaunuolio laidotuves. Užsienio korespondentai, pranešdami apie padarytus susitarimus, sako, kad nemalonų įspūdį sutartis pasirašantiems dviejų valstybių atstovams padarė Kaune vykę neramumai.

Sovietų valdžia ėmėsi propagandos priemonių tiems neramumams sušvelninti. Jie skelbia, kad visų minėtų neramumų priežastimi buvo nesupratimas, nusižudęs

ne sąmoningas kovotojas prieš sovietų okupaciją, bet pamišėlis, pajrusių nervų žmogus. Žinių agentūros iš Sovietų Sąjungos kalbėjo apie Kaune susideginusį Romą Talantą, tuo tarpu Chicago Vilniai kablegramą mušęs A. Vaivutskas sako, kad susideginęs Romas Kalanta. Jis tvirtina, kad Kaune buvo padarytos kelios ekspertizos ir paruoštas psichiatrinės medicinos liudijimas. Tyrinėjimą atliko ekspertų komisija, kurioje buvo Vilniaus Universiteto medicinos fakulteto docentė psichiatrė J. Andriūškevičienė, Kauno psichoneurologinės ligoninės vyriausiasis gydytojas V. Berneris ir tos pačios ligoninės vyriausiojo gydytojo pavaduotoja A. Daukšienė. Buvo vidaus reikalų ministerijos ir Kauno miesto atstovai. Ekspertų sprendimą jau minėtas Vaivutskas šitaip praneša:

"Ekspertai, susipažinę su R. Kalantos charakteristikomis iš mokyklų, su jo užrašais, piešiniais, laiškais, mokykliniais rašiniais, su tėvu, nustatė, kad R. Kalanta buvo psichiškai sergąs žmogus ir nusižudė, būdamas liguistinėje būklėje." (Vilnis, 1972 m. gegužės 25 d., 1 psl.)

Raudonosios armijos gen. P. Grigorenko, drįsęs pasiskirti prieš Krymo totoriams Stalino padarytą skriaudą, taip pat buvo paskelbtas pamišėliu. Jis dalyvavo Antrajame Pasauliniame Kare, o vėliau dėstė matematiką Frunzės karo mokykloje; jam buvo keliami laipsniai ir duodamos atsakomingos pareigos, bet jis paskelbtas pamišėliu, kai drįso, pasiremdamas sovietų konstitucija, reikalauti ištremtiems totoriams leisti grįžti į Krymą ir gyventi protėvių žemėse. Totorių sodybas ir kaimus jau buvo užėmę atkelti rusai.

Aukštąsias sovietų mokyklas baigę ir mokytojavę broliai Medvedevai parašė knygą apie sovietų vidaus reikalų ministerijos praktiką politinius priešus skelbti pamišėliais ir laikyti juos ne kalėjimuose, o psichiatrinėse ligoninėse. Okupantas surado reikalingus "ekspertus", kurie Kaune ir Romą Kalantą paskelbė pamišėliu. Okupantas pavergtoje Lietuvoje taiko tuos pačius metodus, kokius jis šiaandien taiko plačiuose Rusijos plotuose. Rusai yra susiorganizavę ir laisvajį pasaulį jau informavo apie žiaurias valdymo priemones, tuo tarpu tikslesnių žinių apie įvykius Kaune lietuviai dar neturi. Apie geg. 18 dieną Kaune vykusius susirėmimus su sovietų policija Vaivutskas šitaip praneša:

"Tragiškas ir skaudus įvykis, tačiau juo bandė pasinaudoti grupelės chuliganų ir dykduoniuojančių paauglių. Kelias dienas jie mėgino trikdėti miestą rimti, pažeidinėjo viešąją tvarką. Kompetetingi organai ėmėsi priemonių tvarkai užtikrinti. Milicija padėjo draugoviniškai, darbininkai, studentai. Miesto vykdomojo komiteto pirmininkas V. Mikučiauskas, kalbėdamas per Kauno televiziją, pabrėžė, kad miesto darbo žmonių kolektyvai suprato šių priemonių būtinumą ir vieningai pritarė joms". (Ten pat.)

Kad Kauno staklių darbininkai gali padėti Kauno policijai suvaldyti miesto jaunus chuliganus, tai suprantamas dalykas. Bet negalima suprasti, kaip sovietinė santvarka gali chuliganus išauklėti? Koks yra tas "komunistinis auklėjimas", jeigu iš komunistų prižiūrimų mokyklų išauga chuliganai, drįstantieji plytomis policininkams galvas skaldyti?

Laisvojo Pasaulio lietuviai supranta Kauno jaunulius, drįsusius pakelti ranką prieš okupantą ir pareikalauti, kad rusai išsikraustyti iš Lietuvos. Nežiūrint į gausius ekspertus, reikia manyti, kad ir prezidentas Niksonas

OH BOY, OH BOY

Reportažas iš Jono Mėko debiuto

Esu lietuvis. Tėvynės pasiūlyti net prieš deklamavimą. Jis deklamavo įspūdingai, ar tistiškai. Pagaliau į priekį išėina kuklus, be išorinių pretenzijų šio pobūvio kaltininkas Mekas. Kada kiti skaitė jo kūrybą, tačiau jo akys ašarų. Atrodė, kad jis savo kūrybą jautriai pats pergyvena.

Kita daina pasigirdo, pačiam Mekui prabilus. Vos tik iš jo eilėrašcio ėmė skristi žodžiai apie Šiaurės Vietnamą, amerikiečius, bombas, publikoje kilo sąmyšis, replikos. Menas virto tragikomedijs. Mekas su sikonfuzijo, nervinosi. Jo deklamavimas baigėsi fiasco. Iš publikos skraidė frazės: "Kodėl tik Šiaurės Vietnamas?" "Kodėl nedejuoji apie Pietų Vietnamą?" "Čia ne menas, o Tu skleidai propagandą!" Žmonės pašabzdomis kalbėjosi: "Kokių jis eilėraščių parašė apie Vengrijos tragediją?" "Ka, jis veikė Čekoslovakiją raudant iš skausmo?" Net pats Kreivėnas vienam barzdočiui pasiskundė: "Nesitikėjau to iš bluko prieš realybę. Jo atsakymai nebuvo aiškūs, nepaaiškino paklausimų. Buvo jau čiama, kad jis kaip katinas grįtinėlė išlakęs tupinėja šen, tupinėja ten, o sąžinė jam kuž-prašė, kad jis teiktų atsakymus visiems, kurie domisi jo eilėrašcio turiniu. Buvo susitarta visa tai padaryti po filmos. Praėjo vėl bent pusvalandis, kol filmas pradėjo mirgėti dviejų gabalų ekrane. Laukėme, kad garsūs filmuotojas tikrai parodytų kas nors žavaus. Net Kreivėnas pažadėjo įžan-giniame žodyje, kad vaizdai įprasminti, skirsis nuo ligšiol-matyti filmų. Ir iš tikrųjų sky-rėsi. Bemaž kas minutę prieš akis mirguliuodavo didžiuliai skaitmenys. O jų būta net visa šimtinė. Taigi šimta kartų ži-rovimas buvo erzinamas grau-odiskais skaitmenimis. Didele dalį vaizdų sudarė ne Lietuvos vietovės, bet New Yorko skur-daus priemiestio, Vokietijos ir Austrijos. Vilniaus ir Kau-no vaizdų tik mažas trupinėlis. Visas dėmesys filmoje sukon-centruotas į jo gimtąjį kaimą. Kai kurie vaizdai nėra blogi. Jo namiškių trobelė labai kuk-li. Moterys verda ir kepa ne-troboje, bet lauke įrengtame židinyje. Vanduo semiamas plojo. Pilka nepagailejo "ka-

Salėje prie bufeto girkšnoja alų ir "haibolą" damos ir džentelmenai. Prie durų kasi-ninkas iš vyrų iščiulpia po tris, o iš moterų po du dolerius. Nė nemirktelėjęs smuku 6 dolerius už abu. Lietuva pamatyti pinigų negaila. Ypač, jei ją ro-dys garsus menininkas. Buvo paskelbta, jog pradžia busian-ti 7½ val. vakare. Mažutė salė pamažu žliaugėsi gausia publi-ka. Žmoniu amžius įvairus. Nemažai jaunų, keletas barz-dotų, plikų, gerokas skaičius Lietuvos gimusių ir čia jau linkstančių nuo dėdės Samo trečios dešimties metų naštos. Laukiam dešimt minučių, dvi-dešimt, trisdešimt, penkiasde-šimt... Kreivėnas, matyt or-ganizatorius, tupinėja nera-miai, sunkaus svorio slėgiamas. Ciceriškis sulaitis fleg-matiškai vaikščioja apie apa-ratą tvarko vielas ir dviejų gabalų drobės foną filmos pa-veikslams. Publika nerimsta, raminaisi "haibolu" ir alumi. Pagaliau, po valandos, abra-yla Juknevičiūtė. Deklamuoja neblogai, bet pusė dalyvių ne-girdi ir nesupranta prasmės. Menas ar ne, bet publika pa-plojo. Pilka nepagailejo "ka-

mokės minėtų "ekspertų" pranešimus skaityti. Vaivutskas nežino, kad toks didelis "ekspertų" paskyrimas jau parodo valdžiai būtiną reikalą skelbti falsifikatą.

tėme kolchozo laukus, jo ra-tinės labai kuklų vidų su skait-liukais ant stalo. Giminaičiai kolchozininkai nuolat girkšno jo alkoholi ir ožtų balsais dai-navo, šoko. Mes matėme su-kandžiotus jo kaimo vaizde-lius, neblogai nufilmuotus, bet nematėme to, ko tikėjomės: pilnesnio ir tiksliai parodyto Lietuvos vaizdo. Gal Mekas sugeba žavėti amerikiečius. Jam linkime sekmės. Mums, tačiau, jis nepadarė įspūdio. Pačias pobūvio rengėjais vi-sai nusivylę. Jeigu drįstama rinkti iš žmonių pinigų, rei-kia turėti padorumo rodyti žmonėms meną, vertybes, o ne sukarikatūriną tikrovę.

Prieš paklausimus Mekas nervinosi, šūkavo nieko nekal-pniešias, kol mašinos nestuo-tos, siančios užti. O užė tiktai oro vėsintuvas. Pagaliau, nusira-minęs, sutiko atsakinėti. Iš jo laikysenos ir pačių atsakymų galima buvo pasidaryti vaizdą, kad Meko asmenyje nekalba autoritetingas eruditas, nekal-ba giliai įsijautęs poetas ir tvirtai ant savo kojų stovis "aš", bet ne savo kailyje esąs pap-rastas žmogus. Garsenybė nu-jo. Tas jo eilėraštis čia ne vie-toje. Jei būčiau žinojęs, nebū-čiau dalyvavęs. Jis turės aiš-kinintis publikai".

Žmonėms nusiramimus, Krei-vėnas kreipėsi į Meką ir pa-pirašė, kad jis teiktų atsakymus visiems, kurie domisi jo eilė-raščio turiniu. Buvo susitarta visa tai padaryti po filmos. Praėjo vėl bent pusvalandis, kol filmas pradėjo mirgėti dviejų gabalų ekrane. Laukė-me, kad garsūs filmuotojas tikrai parodytų kas nors žavaus. Net Kreivėnas pažadėjo įžan-giniame žodyje, kad vaizdai įprasminti, skirsis nuo ligšiol-matyti filmų. Ir iš tikrųjų sky-rėsi. Bemaž kas minutę prieš akis mirguliuodavo didžiuliai skaitmenys. O jų būta net visa šimtinė. Taigi šimta kartų ži-rovimas buvo erzinamas grau-odiskais skaitmenimis. Didele dalį vaizdų sudarė ne Lietuvos vietovės, bet New Yorko skur-daus priemiestio, Vokietijos ir Austrijos. Vilniaus ir Kau-no vaizdų tik mažas trupinėlis. Visas dėmesys filmoje sukon-centruotas į jo gimtąjį kaimą. Kai kurie vaizdai nėra blogi. Jo namiškių trobelė labai kuk-li. Moterys verda ir kepa ne-troboje, bet lauke įrengtame židinyje. Vanduo semiamas plojo. Pilka nepagailejo "ka-

— Izabelė Stončienė (pirm.) Stasė Stokutė Elena Blandytė, Jonas Laukaitis ir Albertas Stokas sudaro naują Gage Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą. Apylinkės valdyba pirmuoju uždaviniu imasi telkti lėšas Jaunimo Kongresui ir šiam reikalui rengia išvyką į Tėvų Marijono sodus (Hinsdale) ateinančių sekmadienį. Gege parko apylinkėje yra nemaža lietuvių ir visi prašomi registruotis apylinkės valdyboje. Valdybos adresas: Izabelė Stončienė 1841 So. California Ave., Chicago, Illinois, 60608. Apyl. izdininkas: Jonas Laukaitis, 5952 So. Wash-ton Ave., Chicago, Ill., 60620.

ir Ašmena buvo teritorijoje, kurioje netgi kaimo gyventojai buvo sulenkinti, subalgudėjimo žvilgsniu. Trakai ir švenčionys, nors dar apsupti lietuvių kaimo gyventojų... jau buvo krašte, kuriame vyko eilinis ištautėjimas... Lietuviškieji lenkai Lietuvoje negali būti traktuojami kaip svetimas, atėjęnų elementas, negali būti skaitomi ir kolonistais kaip, pavyzdžiui, vokiečių baronai Latvijoje ir Esijoje...)

Kitas autorius E. Maliszewski "Polacy i polskasc na Litwie Rusi", Warszawa, 1916, rašo: "... w. wielu okolicach (w. gub. Wileńskiej) starszy mowia jescze po litewsku, dzieci ich wywaja języka bialoruskiego, a wnuki mowia po polsku, gdyz Litwin bialorutenizowany latwo nięga wplywom polskim (19 p.)... Białystok ktory w roku 1897 wedlug danych spisu, miał 66,032 mieszkanców... w tem żydów 66%, Polaków — 18% (21 p.) (Daugelyje okolic (Vilniaus gubernijoje) senieji dar kalba lietuviškai, vaikai jų graibstos gaudiškai, o anūikai jau kalba lenkiškai, nes sugudęjęs lietuvis greitai paveikiamas lenkiškos įtakos... Balstogė 1897 m. pagal statistinius duomenis turėjo 66032 gyventojus... iš jų žydų buvo 66%, lenkų — 18%).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujiens"

Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

5 Atėjūnai slavai X šimtųjų priėmė krikščionybę ir su ja aukštai religiniai išvystę Bizantijos kultūrą, su senąja slavų kalba, su pirmųjų apaštalų Kirilo ir Metodijaus paruoštu slavų raštu (rašmenimis). Slavų (rusų) dvasininkai iš savo vienuolynų, miestelių cerkvių, valdžios remiami, skelbė naują tikėjimą pirmoje eilėje saviesiems, bet kartu įtaigodami vietos gyventojus lietuvius (baltus) persiūmti slavų dvasioje skelbiamą tikėjimą. Lietuviai su rusų persekiojama pagonybe, palikę be savų dvasios vadų, pradėjo prarasti ir savo kalbos bei tautybės pradus. Nors mediagiaginėje kultūroje aukščiausiai stovėdami už rusus, bet dvasinėje srityje pajuto tuštumą, kurią galėjo užpildyti tik artėdami ir giminiuodamiesi su atėjūnais — slavais. Tai, atrodo, ir bus pagrindinis akstinas paspartinęs baltų asimiliaciją.

Tą pat mes galime stebėti ir vėliau, istorinėje Lietuvos valstybėje priėmus krikščionybę (per lenkus), dar vėliau Vakary Lietuvoje (Prūsijoje ir Maž. Lietuvoje). Kaip skaitus meteoras Lietuvos padangėje buvo Karalius Mindaugas. Jis pilnai su-prato religijos reikšmę tautos būtyje ir jos išlikime. Tautos religija savo pagrinde tu-

ri būti nepriklausoma nuo svetimųjų įtakos, svetimųjų valdymo bei dominacijos. Teisingai dr. A. Kučas pabrėžia: "Jam (Mindaugui) net pavyko suorganizuoti savanorišką, tiesiog nuo popiežiaus priklausantią Lietuvos bažnytinę provinciją". (Zr. Kęstutis). "Bet tragediją savo zenito pasiekė, kada Jogaila 1386 m. apsikrikščijęs ir užėmęs Lenkijos sostą, Lietuvos religinius reikalus pavedė tvarkyti Lenkijos bažnyčios primui, gi Lietuvos švietimą tvarkyti suteikė monopolį Krokuvos universitetui" (J. Venclova. "Mindaugo krikščitas — Lietuvos krikščitas" 1972 m, psl. 6).

Dėl to lietuvių tauta neteko savo aristokratijos, išsigimusios į nenatūralų mišinį (bastardą) gens lituani — natione poloni (lietuvių kilmės — lenkus) ir lietuvių bajorus (slėktą), tapusius "tuteišiais", ar menamais "lenkais", "gudais".

Dr. Werner Essen savo plačiam veikalė: "Die laendlichen Siedlungen in Litauen (Leipzig, 1931), aprašydamas taip vadinamas bajorų "okolicas", kurių pradžia siekia dar Vytauto Didžiojo laikus, pastebi: "Die sogenannten Polen in Litauen und in Wilnagebiet keineswegs etwa Slawen sind, sondern alte litauische Adelinge die durch historische Entwicklung einem fremden slawischen Volke anheimgefallen sind... So kommt es also dass gerade das litauische Kerngebiet, in dem also der alte litauische Adel sass zwischen Wilna, Troki und Kowno, heute so ueberaus viele sogenannte Polen besitzt. Es ist

ein Phänomen erster Ordnung, auf das wir hier stossen. Ein nichtslawischer Volk mit ausgebildetem Adelstand verliert diesen infolge der eigenen Christianisierung an das Volkstum seiner Missionare. Es liegt eine Tragik ohnegleichen darin, dass damit ein an sich kleines Volk seine wertvollsten Bestandteile verlorren hat und ein anderes abgab, dem es seine eigene staatliche Vernichtung zu verdanken hat. In der Tat hat Polen den grossten Gewinn... Wir erinnern hier nur an die Namen Radzivil, Sapieha, Woina, Tyschkevitz, Pilsudski, Zaleski, Mickewitz, Sienkewitz und viele andere (psl. 114). (Taip vadinami lenkai Lietuvoje ir Vilniaus srity, iš tiesų, nėra nė joki slavai, bet senieji lietuvių bajorai, kurie istorinio vystimosi eigoje svetimais slavų tautai pigiai pateko. Ir čia kaip tik pati lietuvių šakninė sritis, kurioje tarp Vilniaus, Trakų ir Kauno lietuvių bajorai sėdėjo — šiaandien taip dang vadinami lenkų turi. Tai pirmos rūšies fenomenas, su kuriuo mes čia susiduriame. Ne slavų tauta savo kilmingąjį tautos sluogstį praranda per savą krikščionybę kitos tautos misionierių. Ir čia glūdi nepalyginamoji tragedija, kad per tai maža tauta nustoja savo brangiausios dalies ir ją atiduoda kitai, kuriai gali būti dėkinga už savos valstybės sužlugdymą. Tikrenybėje lenkai turi didžiausią pelną... Mes čia prisiminkime tik vardus: Radzivil, Sapiegos, Vaiba, Tyškevičiai, Pilsudskis Zaleskis, Senkevičius ir daugybė kitų).

Apie taip vadinamą "Zastianek" auto-

rius taip rašo: "Was die "Zastianek" angeht, so sei noch darauf verwiesen, dass das Nationalepos der Polen, das epische Verk von Adam Mickewitz: Pan Thaddeus auf einem Zastianek spielt. Es ist bezeichnend, dass Mickewitz zwar in polnischer Sprache schreibt, und als einer der grossten Polen gefeiert wird, seiner Geburt und Abstammung nach aber zweifelsfrei ein Litauer ist" (96 psl.) (Kas liečia "zastianek", tai čia dar galima nurodyti į tautinio lenkų epo Adomo Mickewičiaus epinį veikalą "Ponas Tadas", kurio drama vyksta vienam "zastianke". Tenka pabrėžti, kad Mickewičius, nors lenkikai rašė ir, kaip vienas didžiųjų lenkų garbinamas, savo gimimu ir kilme neabejotinai yra lietuvis").

Prof. Michal Roemer, "Litwa". Studium o odrodzeniu Narodu Litewskiego (Lwow, 1908.) tą pat tvirtina, kad sulenkimui lietuvių daug prisidėjo katalikų bažnyčia. Jis rašo: "Wiczej wynarodowienie byly miasta i miasteczka w Litwie Wileńskiej. Linda i Oszmiana lezaly na terytorium, ktorego nawet liudnosce wiejska ulegla polonizacyi wzglednie zbialoruszczeniu. Troki i Swięciany, asz jescze dokola oblane wiejska ludnoscia litewska... juz byly w kraju, ulegajacy procesowi stopniowego wynaradawania się"... "Polacy Litewcy nie moga byc w Litwie traktowani, jako element obcy i naplywowy, nie moga byc uwazani za kolonistow jak np. baronowie nienajcy w Lotwie i Estonii..." (psl. 26 — 27). Labiausiai ištautėję buvo miestai ir miesteliai Vilniaus srity. Lyda

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU NOSIES IR GERKLIS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA... 6449 So. Pulaški Rd.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS

IR DR. B. B. SEITON... 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA... 6132 So. Kedzie Ave.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS... 6132 So. KEDZIE AVE.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS... 2618 W. 71st St.

DR. LEONAS SEISUTIS

INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA... 2656 WEST 63rd STREET

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St.

MEDICINA NR. 2

Pasaulio ir Amerikos lietuviu gydytoju organas

Medicinos zurnalas isevijojie pirmu numeriu pasirode 1971 metais. Tada anam numeriu teko nemažai priekaištu del turinio ir del labai darytos kalbos.

Tais padiais metais pazymetas isejo ir antrasis numeris. Sitas jau nepalyginamai ispdingesis savo turiniu, ir kalba imanomai islyginta.

Del kalbos, beje, ir dabar dar tenka kai ka pasakyti. Antai virselyje uzrasyta: Pasaulio ir Amerikos Lietuviu Gydytoju organas Nr. 2. Tas gydytoju organas ir aną kartą kai kieno buvo bruksteletas, bet žurnalo Redakcija paliko jį ir antrą kartą.

Daugelis dabar rašo isigalejusiu papročiu: toks ir toks turėjo pasikalbėjimą su tokiu ir tokiu. Ar mūsų senjo kaimo žmogus, geriausiai gimtąją kalbą mokėjęs, suprastų tą "turėtų pasikalbėjimą"? Rodos, paspračiau ir aiškiau: toks ir toks kalbėjosi su tokiu ir tokiu. Me-

dicinoje, 5 puslapyje, išspausdinta: "...dr. H. Armanas turėjo ilgesnį "profesinį" pasikalbėjimą — konsultaciją su raganium... Rodos, aiškiau būtų: "dr. H. Armanas tesėjo (tesė, laikė) ilgesnį "profesinį" pasikalbėjimą su raganium". Arba: "dr. H. Armanas "dalykiškai" ("iš profesijos") ilgiau kalbėjosi—konsultavo su raganium". Manau, galima ir dar kitaip sklandžiai tai mintį lietuviškai pasakyti.

Palikta ir daugiau taisytių dalykų, kurių čia bent kelis paminėsiu. Pav. 15 psl.: "...pas šituos gali įvykti infarktas..." Ir dar daugiau tamė pačiame straipsnyje tų "pas juos", "pas kuriuos"... O anodu sakinius pritikti rašyti: "...daugeliui (pacientų) skausmai sumažėjo..." — "...šitiems gali įvykti infarktas..."

Vienoje gimnazijoje mokiniai išdykavo: "Kiek pas tave ausų?" Tam atsakymas: — "O ar tu pas mane pasidėjai?" Arba: "Kiek pas arklį uodegų?" — "Arklis uodegų sandėlio ne-laiko". Beje, lietuviškai: eimi pas ką, padėi pas ką, randi pas ką...

65 psl.: "Po susirinkimo įvyko vakarienė, kurią pravedė... dr. S. Budrys". Ar vakarienė gali įvykti, atsitiikti?

Rodos, paprasčiau: buvo vakarienė, buvo patiekta, suruošta vakarienė. Ir tą pravedimą jau reiktų keisti. Mums kalbos mokytojai aiškina: Pro mane kiškis prabėgo. Parodoje arklį pro šalį pravedė žinovams parodyti. Pro estradą pulkininkas savo pulką pravedė. O vakarienei gal geriau būtų vadovauti. Arba: vakarienės vadovas, šeiminkas buvo X. Gal yra ir dar geresnis žodis tam pravedimui pakeisti.

80 psl.: "Studijas pradėjo Lousville universitete biologijoje iki bakaluro". Argi galima studijuoti biologijoje, matematikoje, geografiijoje, lietuvių kalboje?...

82 psl.: "Dr. Romas Racinskas... gavo daktaro laipsnį klinikinės psichologijos srityje". O sritis, anot žodynų, yra krašto, teritorijos dalis; tarpas, ruožas; apygarda, provincija, regionas, plotas. Mokslas taip pat dalinamas į sritis: medicinos, matematikos, fitosofijos sritis... Bet kai tuos mokslo dalykus studijuoją, jau sako: medicina, matematika, filosofija... Žmonės paprasčiau ir apie tuos laipsnius pasako: gavo medicinos daktarą; gavo, isigijo daktaro laipsnį iš klinikinės psichologijos (srities). O ane vietininko (inksnio), jau dabar daugelio vartojamo, reiktų atsiskirti.

Kaip prie lietuviškos pavardės suprasti tokius vardus, kaip Bruno (66 p.), James (80 p.)?... šiame Medicinos numeryje yra keletas įdomių medicinos mokslo straipsnių. O toks straipsnis, kaip dr. Elenos L. Liutukienės "Kasdieninis maistas ir jo įtaka dantims", kiekvienam skaitytojui įdomus ir naudingas.

Forumo skyriuje K. Valteris gana taikliai pasisako apie "Armano (redaktoriaus) naujagimį" (Medicina).

45, 46 ir 47 puslapiai, atrodo, kaip ir juokų puslapiai. Pirmiausia, 45 p., dr. K. Ambrozaičio eilėraštis "Mixture nervina arba Suvažiavimo potpourri", prasiėdęs žodžiais: Sveiki, draugai, po 30 metų Vėl suvažiavę į šaujų Pjerrą!...

Čia pat ir vieno suvažiavimo dalyvio atvaizdas: atrodo, lyg tas dalyvis stūdiriuoja, lyg galvą nuleidęs žiūri į savo rankogalį. Po juo parašas: Susikauptimas... 47 psl. viena moteris užsimerkus. Ar ji galvą iškelius miega, ar fotografas taip patogiai užsimerkusią pagavo. Šalia jos dar dvi tolyn žiūri ir šypsosi. Po jo-

SPORTAS

Pabaltiečių krepšinio ir tinklinio 1972 m. žaidynės

1972 m. Šiaurės Amerikos Pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks š. m. birželio 17-18 d. Clevelande, Ohio. Varžbas vykdą Clevelando Latvijo Sporto Klubas "Stars". Žaidynių programoje — krepšinis vyrams ir jauniams A (1953-55m. gimimo), tinklinis — vyrams, moterims, juniorams (1951 m. gim. ir jaunesniems) ir mergaitėms A (1953 m. gim. ir jaunesnėms).

Ryšium su olimpiniais mėsios varžybos pavadintos "Baltic Olympic Commemorative Springs Games". Jos dedikuojamos olimpinų žaidimų prisiminimui protestuojant, kad baltijo tautos dėl Sovietų Sąjungos Okupacijos nėra leidžiamos save atstovauti olimpinuose žaidimuose.

Kaip svečiai šiemetinėse pabaltiečių žaidynėse dalyvaus ir ukrainiečiai. Kiekvieną tautybę atstovaus atitinkamos šakos rinktinė, reprezentacinė komanda.

SALFASS-gos Centro Valdybos pavedimu, lietuvių rinktinės sudaro SALFASS-gos Krepšinio ir Tinklinio Komitetai, bazuojantis šiemetinėms žaidynėms, įvykusioms balandžio mėn. Clevelande.

Smulkias instrukcijas šių varžybų reikalui parengė SALFASS-gos Centro Valdyba tiesioginiai klubams. Žaidynių tvarkaraštis, adresai ir kitos informacijos bus paskelbta vėliau.

P. S. F-jos Lietuvių Sekcija 1972 m. Pabaltiečių stalo teniso pirmenybės

1972 m. Š. Amerikos Pabaltiečių stalo teniso pirmenybės įvyks šeštadienį, gegužės 27 d. Toronte, Ont. Varžybas vykdą SALFASS-gos stalo teniso komitetas, vadovaujamas Sigitu Krašausko.

Pirmenybių programa: vyrų ir moterų komandinės varžybos. Vienetai — vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių. Dvejetai — vyrų, moterų ir mišrus. Komandinėse varžybose kiekvieną tautybę atstovauja reprezentacinė rinktinė.

Individualinėse varžybose dalyvavimas yra atviras visiems žaidėjams. Prieraugio klasių žaidėjams leidžiama dalyvauti ir suaugusiųjų klasėse.

Šiose varžybose dalyvauti yra pakviesti ir ukrainiečiai. Pirmenybės vyks Toronte Table Tennis Centre, 337 Spadina Ave., Toronto 2 B, Ont.

Varžybų pradžia 9:30 AM. Registracija nuo 9:00 AM. Užsiregistruoti galima atvykus į varžybas. Informacija gaunama šiuo adresu: Mr. S. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont. Telefonas: (416) 766-5367.

Lietuviai žaidėjai kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti. P. S. F-jos Lietuvių Sekcija

Susirinkimų ir praeigimų PRANESIMAI

Žybu reikalui parengė SALFASS-gos Centro Valdyba tiesioginiai klubams.

1972 m. Š. Amerikos Pabaltiečių stalo teniso pirmenybės įvyks šeštadienį, gegužės 27 d. Toronte, Ont.

Varžybas vykdą SALFASS-gos stalo teniso komitetas, vadovaujamas Sigitu Krašausko.

Pirmenybių programa: vyrų ir moterų komandinės varžybos. Vienetai — vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių. Dvejetai — vyrų, moterų ir mišrus.

Komandinėse varžybose kiekvieną tautybę atstovauja reprezentacinė rinktinė.

Individualinėse varžybose dalyvavimas yra atviras visiems žaidėjams. Prieraugio klasių žaidėjams leidžiama dalyvauti ir suaugusiųjų klasėse.

Šiose varžybose dalyvauti yra pakviesti ir ukrainiečiai. Pirmenybės vyks Toronte Table Tennis Centre, 337 Spadina Ave., Toronto 2 B, Ont.

Varžybų pradžia 9:30 AM. Registracija nuo 9:00 AM. Užsiregistruoti galima atvykus į varžybas. Informacija gaunama šiuo adresu: Mr. S. Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont. Telefonas: (416) 766-5367.

Lietuviai žaidėjai kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti. P. S. F-jos Lietuvių Sekcija

Susirinkimų ir praeigimų PRANESIMAI

— Zemačių Kultūros Klubas rengia tradicinę gegužinę — pikniką, kuris įvyks gegužės 28 dieną, sekmadienį, 12 val. p. p. buvusiam Liepos darže. Bus vaišiu, kaip ir įprasta — praelyti, ir duosime dovanų. Sokimas gros Jurgio Jonko orkestras. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

— Lietuvos Zagarės klubo narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 28 dieną 1:00 val. popiet. Hollywood saleje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai ir naries malonėte dalyvauti, taip pat nepamirškite užsimokėti klubo nario mokesčius.

— Lietuvos Filatelistų Draugijos "Lietuva" prištostoginis narių susirinkimas įvyks gegužės 30 d. 7:30 val. vak. Jaujimo Centre. Bus svarstomi būsimos parodos svarbūs reikalai. Kviečiami nariai ir svečiai gausiai dalyvauti.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausias gėles ir vainikl antkapui papuošimui ir sezoninės kapams gėles.

GUŽAUSKU

GELES VISOMS PROGOMS BEVERLY HILLS GELININCIA 2443 WEST 63rd STREET

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAZEIKA & EVANS 6645 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI: Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1100-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4310

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228 649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228 South Holland, Illinois

GRADINSKAS PATI NAUJOJI SPALVOTA TV LENGVAUSIAI NUSTATOMA

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAIJA R. SERENAS

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumu. ANTONAS VILIMAS

SOPHIE BARCUS RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto.

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS Out wildlife has to defend against the endless use of fire.

KUNIGO LIC. DOC. JONO PAUPERO, buvusio Zieno Liuteronų parapijos klebono, vienu metu mirties prisiminimas įvyks sekmadienį, gegužės 28 dieną, 11:00 val. pamaldose.

II Jaunimo Kongresui artėjant

Antanas Kizlauskas II PLJK Peticijos komisijos pirmininkas ir Komiteto narys

Jaunimo Kongreso komitetas ruošdamas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, be kitų darbų, rįstasi šį kongresą atžymėti ir reikšmingais Lietuvos laisvinimo darbais.

Vienas iš tokių darbų, tai petičijos paruošimas ir parašų rinkimas. Petičija, ruošiamą Jaunimo kongreso, bus taikoma Jungtinėms Tautoms ir bus įteikta šį rudenį, audiencijoje su Jungtinių Tautų Visuotinio susirinkimo pirmininku.

Parašų rinkimas vykdomas per II PLJK atstovus. Jaunimo Metų komitetas, per Lietuvos Bendoruomenę ir Pabaltijo tautų organizacijas, Petičijos tekstas yra išverstas ir į tų kraštų kalbas, kuriuose petičijai renkami parašai. Petičijoje bus prašoma iširti rusišką okupanto kolonializmą ir nesibaigiančius žmogaus teisių pažeidimus bei iškelti Pabaltijo apsisprendimo teises.

Talkininkaudamas Jaunimo

Kongresui, Petičijos komisijai vadovauti sutiko inž. Antanas Kizlauskas. Jis yra gimęs Vokietijoje (1948 m.), Chicagoje baigė St. Ignatius Prep. gimnaziją ir 1970 m. University of Illinois. Studijavo ir baigė inžineriją. Šiais metais numato įgyti inžiner. Magistro laipsnį. Be to, yra baigęs Aukščesniąją Cicero liuanistinę mokyklą. Priklauso Lietuvių Skautų Brolijai ir yra Studentų Ateitininkų Chicago Draugovės vicepirmininkas. Studijuodamas darba dirba tyrimų asistentu. Turi pasiryžimą siekti daktarato laipsnio, profesoriauti universitete, arba dirbti research (Tyrimo) srityje.

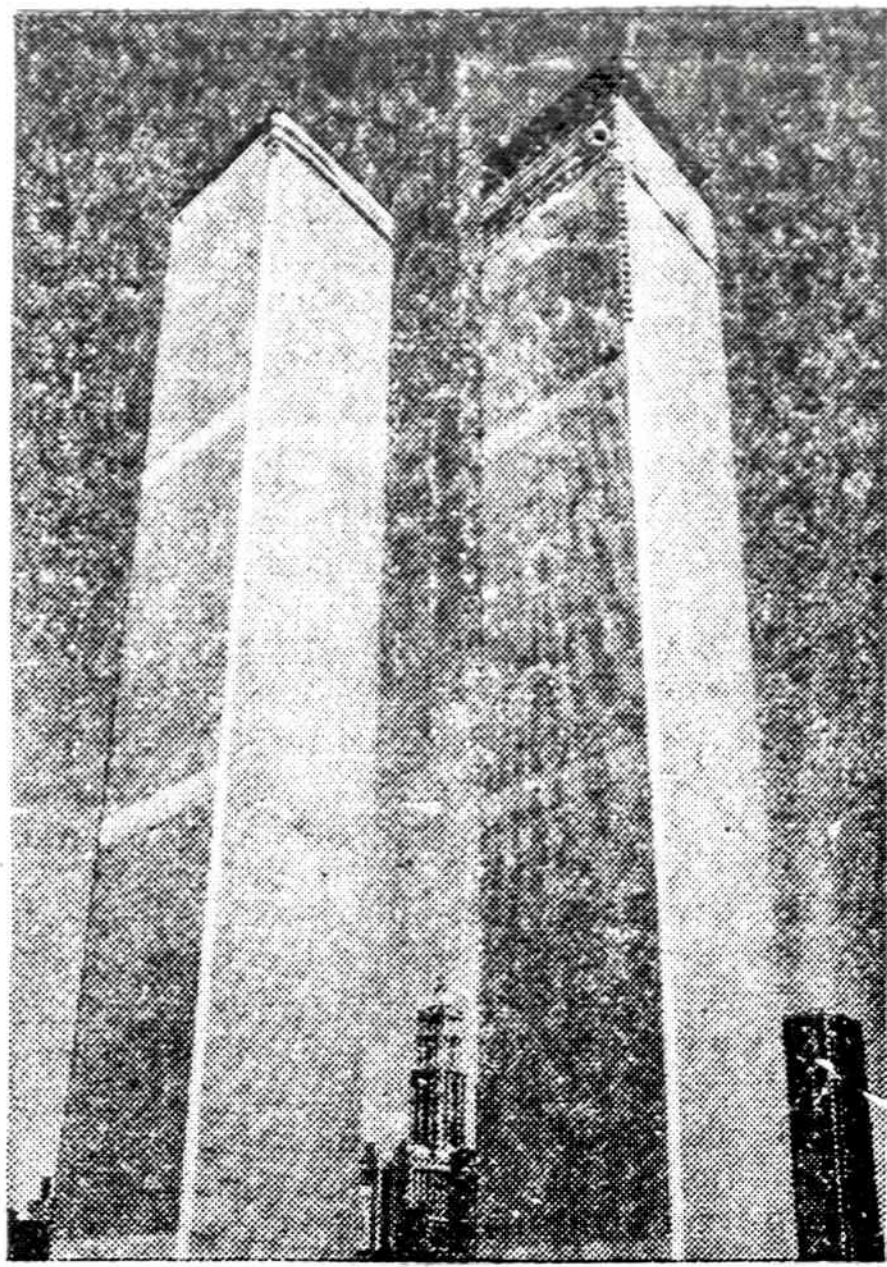
Peticijos komisijoje dar dirba jaunieji talkininkai: Daina Gelaziūtė, Lina Kriaučiūnaitė, Vytautas Stanevičius ir Gintaras Aukštuolis.

II PLJK Inform. k-ja

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav

New Yorkas seniai garsus savo dangoraižiais ir jie vis eina didyn. Viduryje, tarp dviejų bokštų matosi 60 aukštų Woolworth pastatas, kuris 1914 metais buvo aukščiausias pasaulyje su 792 pėdom. Dabar jį toli pralenkia Pasaulio Prekybos centro du bokštai su 100 aukštų ir 1,350 pėdų.

TRUMPAI

— Mėro Richard J. Daley ofis išsiųs oficialius pakvietimus visoms Amerikos, Kanados ir užsienio tautinių šokių grupėms būti Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventės proga Chicago miesto svečiais.

— Remigijus J. Valaitis, ilgus metus buvęs Draugo administratorius, ketvirtadienį mirė nuo širdies smūgio.

— Šį savaitgalį, gegužės 27—29 d. Sheraton viešbutyje, 8600 Merriman Rd., Detroit, Mich., įvyks antisubversyvinis seminaras. Prasidės 9 val. ryto filmu apie komunizmą. Paskaitininkais dalyvauja komunizmo ir naujosios kairės žinovai: Juanita Castro, R. M. Bartch, Rev. J. D. Colbert, dr. J. Dunner, M. Stanton Evans, R. A. Joseph, dr. W. H. Judd, H. A. Philbrick, prof. C. E. Rice ir dr. F. C. Schwarz. Seminarą remia studentų organizacijos Young Americans for Freedom Michigan valstijos centras ir skyriai.

— Viktorija Bagdonaitė, Alfredas Dziugis, Alfredas Lukinskas, Liucija Masulionytė ir Richardas Rudis išrinkti atstovai Argentinos lietuvių jaunimą Jaunimo Kongrese. V. Bagdonaitė yra 29 metų amžiaus Pataloginės anatomijos technė, priklausio Birutėčių draugijai. A. Dziugis, 25 m. amžiaus, studijuoja inžineriją, priklausio Lietuvių Centro komitetui, yra IBM kompiuterių inžinierius. A. Lukinskas, 25 m. amžiaus, studijuoja Industrijos technikos mokykloje, dirba komercijos srityje, priklausio "Rambynio" tautinių šokių grupei, dalyvavo Brazilijos ir Urugvajaus kongresuose. R. Rudis, 29 m., studijuoja ekonomijos mokslus ir yra buhalteris, priklausio Argentinos lietuvių centro komitetui ir "Aušros" chorui, eina išdinininko pareigas Argentinos lietuvių jaunimo organizacijoje.

— Viktoras Navickas, London, Ont., Canada, Western Ontario universiteto ekonomijos studentas, išrinktas atstovu į Jaunimo Kongresą. Priklausio Studentų ir Sporto klubams, yra valdybos narys ir vadovauja Skautų Vyčių vienietui.

— Algirdas Budreckas su žmona šį savaitgalį išvyksta savaiti atostogų į Rhineland, Wis.

— Margučio radijo programa, minėdama 40 metų sukaktį, ateinantį pirmadienį. Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill., rengia šaunų pikniką. Pradžia 12 val. Veiks turtingi bufetai. Bus įvairių pramogų. Šokiams gros J. Joniko orkestras. Visi kviečiami atsilankyti ir paremti Margučio veikimą. (Pr.)

— L. V. S. "Ramovė" Chicago skyriaus ramovėnai, kapų puošimo dieną, gegužės mėn. 29 d., pirmadienį, vyks atkankinti mirusių ramovėnų kapus: Sv. Kazimiero Lietuvių ir Tautinės kapinėse. Susirinkimo punktas: 111 gatvė prie Sv. Kazimiero Lietuvių kapinių pagrin dinio įvažiavimo, punktuoliai 9 val. ryto. Kiekvienas mirusio ramovėno kapas bus papuoštas mūsų tautine vėliavėle. Kapų lankymo vadovas kol. Juozas Bagdžius. Skyriaus valdyba prašo kiekvieną ramovėną bent vieną kartą metuose atkankinti 44 mirusių ramovėnų kapus.

— Dailininko Vlado Vaitiekūno dailės meno darbų paroda atidaroma šių metų gegužės 27 dieną, 7:00 val. vak., Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Darbų sužietas — senovės lietuvių papročiai ir istoriniai motyvai. Šia proga atdarymui skaito trumpą paskaitą tokia tema: Dailės meno raida laiko bėgyje. Lankymo valandos kasdien nuo 5 iki 9 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 9 val. vak. (Pr.)

— Lietuvių Tauragės Klubas kviečia visus į linksmą gegužinę birželio 4 d. Onos Bruzgulienės sode, 8274 So. Kean Ave., prieš Tautines kapines. Gros K. Ramanausko orkestras. Pradžia 12 val. dieną.

Klubo Valdyba (Pr.)

— Šių metų gegužės mėn. 27 ir 28 d. d. Dzūkų Draugija rengia DZŪKŲ DIENĄ Jaunimo Centre.

Gegužės mėn. 27 d. pradžia 7:30 val. vak. Programa: Paskaita — žurn. V. Kasniūnas, Solistė — Margarita Momenė, Vyrų orkestras — Dirig. Alf. Gečas, akomp. Alv. Vasaitis, Banketas.

Gros — Ažuolų Stelmoko orkestras. Programą praves — Ramutė Drūtytė.

Gegužės mėn. 28 d.: 11 val. Pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 12 val. Apeigos prie paminklo. Kavutė Jaunimo Centro mažojoje salėje.

Dzūkų Draugija kviečia visus dzūkus ir jų draugus kuo skaitlingiau dalyvauti šioje iškilmingoje šventėje. Staliukus į banketą rezervuoti pas P. Nedą, telef. YA 7-5980 nuo 12 val. dienos iki 7:00 val. vak. Vėliau pas J. Karsą telef. LA 3-1883 ir V. Grėbliūną telef. 434-2375.

Iėjimas auka 7 dol. asmeniui. Pelnas skiriamas albumui apie Dzūkiją išleisti. Dzūkų Draugijos Valdyba (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
MECHANIC
with experience on packaging and processing machinery wanted by firm that rebuilds same.
Near south side location.
Call JOHN
548-4133

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia
SECRETARY
OFFICE MANAGER
wanted to coordinate office paper work, advertising and billing. Near south side location.
Call JIM 548-4133

SOUTHWEST LUNCHEON WAITRESSES
For High Class Restaurant.
10:30 A.M. to 3:00 P.M. — days.
No Sat. or Sun. — Tray Service.
CALL 927-5580

WANTED TO RENT

ieško butų
2 SUAUGUSIU SEIMA IEŠKO NUOMOTI 5 kambarių butą be baldų pirmame arba 2-me aukšte Marquette Parko apylinkėje. Tel. 925-8865.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui
PARDUODU 8 AKRUS ZEMES su namu gerame stovyje. Centrinis šil-dymas miesto gazo vamzdžiais. Viena mylia ir vakarus nuo North Judson prie 500 kelių. Norintems ramybės verta pamatyti.
JUOZAS ŽIGRA,
Rt. 1, Box 229,
NORTH JUDSON, IN. 46366

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai
PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 90% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išmokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai
ISPARDUODAMOS VISOS VILNONIU MEDŽIAGŲ ATSARGOS

Apie 2.000 ydų 100% vilnonės medžiagos, kurių originali kaina yra \$7.50 už ydą. — dabar parduodamos tik po 2 ar 3 dol. už ydą. Bargas su siūnčiams į Europą.
L & F TAILORS
3464 So. HALSTED ST.
Tel. 927-3755
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais atdara iki 9 val. vak.
Kitomis dienomis iki 6 val. vak.

— Jaunimo Kongresui lėšoms sukelti iškilį — pikniką rengia JAV LB Gage Parko apylinkėse valdyba šį sekmadienį (gegužės 28 d.). Tėvų Marijonų sodyboje (Clarendon Hills, Ill.). 1:30 val. įvyks mišios už naujuosius Lietuvos Laisvės Kankinius, jų metu giedos solistė Elena Bandytė. Po mišių įvyks kita įvairi gegužinės programa. Visus kviečia dalyvauti ir paremti mūsų jaunimą.

Apylinkės valdyba (Pr.)

Busas veš keleivius į Tautines kapines

Pirmadienį, gegužės 29 dieną, lygiai 9 val. ryto, didelis busas veš žmones į Lietuvių Tautines kapines. Kelionė bus pradėta nuo Naujienų, So. Halsted ir 18-tos gatvės sankryžos. Už keleivių minučių jis sustos ties Lietuvių Auditorija, paims keleivius ir nuvažiuos iki 35-tos gatvės. Šia gatve važiuos iki Archer Avenue. Sustos ties Archer ir S. Western, Archer ir S. California, S. California ir 43-čia, S. California ir 47-ta, S. California ir 55-ta, S. California ir 59-ta, S. California ir 63-čia, S. California ir 67-ta, S. California ir 69-ta, S. California ir 71-ma, 71-ma ir S. Kedzie, o vėliau 71 ir 79-ta važiuos tiesiai į Lietuvių Tautines kapines.

Tas pats busas iš kapinių išvažiuos lygiai 4-tą val. Į Chicago grįš tais pačiais keliais ir išlaipins žmones pagal prašymą. Kelionė į kapines ir atgal kainuos \$3.00.

Busui vadovaus Ch. Radvilas.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMIAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

WESTCHESTER
Ideal for Small Church organization, Mission or non-profit organizations. Must Sell this lovely church located on a 125x105' lot, offers seating capacity of 125. Full size kit, in bsmt. Plus appliances, pews, all drapes + air cond. Being offered at \$72,500.
GOREY REALTY
24375015

SAVININKAS PARDUODA
Marquette Parko apylinkėje 2 butų mūrini namo gerame stovyje ir su geromis pajamomis. Alyvinis pečius garu šildyti, įrengtas beismantas, 2 mašinos garažas.
Apžiūrėjimui skambinti 448-4264 po 6:30 val. vak.

GLOBE REAL ESTATE
2935 W. 71st St. Tel. 436-3676.
Turime geru pirkėju. Reikia namu Marquette Parke. Prašome atvykti arba paskambinti.

NAMAS 8 BUTŲ po 3 1/2 kambariu — gyvena 8 žmonės. Namai Marquette Parke, gerame stovyje. Visas žinias duos brokeris — tel. PR 8-6916.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGYBŲ
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel: REpublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775
(Currency Exchange Įstaigo)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3206 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, plidomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SARA IR MARIA
Pasako ateitį ir pataria
šeimos, biznio ir vedybų reikaluose. Jeigu norite būti ramūs, sveiki ir turtingi, aplankykite Sara ir Maria ir būsite laimingas. Pasimatymui telefonuokite 296-2360 arba užveikite į 9222 NORTH GREENWOOD AVE. DES PLAINES.
Kitoj gatvės pusėj nuo Golf Mill Shopping Center, Niles.
Kalba keliomis kalbomis.

BIZNTERIAL KURIE GARSINASI "NAUJENOS" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321
ŽMOGUS BE NAMŲ — TAI MEDIS BE LAPŲ
SAULETAS, naujas 2 butų mūras po 5 kambarius. Atskiri radiatų šildymai, karpetai. Abu butai air cond. Naujas garažas. Gaunate už \$41,000.
TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.
8 KAMBARIŲ 2 aukštus namas, 50' sklypas. 2 auto garažas. Arti 98-tos ir California. \$19,400.
2 AUKŠTŲ MŪRAS. Čia liuksus butas ir modernios biznio patalpos. 50' sklypas. Garažas. Galimos pajamos apie \$6,500 metams. Kaina \$45,000.
PLATUS SKLYPAS prie gražaus Marquette Parko. \$10,000.
APIE 16 METŲ geras 2 butų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. Platūs ložės. Atskiri gazo šildymai. Greit galima užimti. \$37,500.
SVIESUS 2 BUTŲ MŪRAS arti Standard banko. Atskiri gazu šildymai. Garažas. Sausas įrengtas beismantas. Aukšta pastovė. \$22,400.
MODERNUS 3 MIEGAMŲ beveik naujas mūras prie pat Marquette parko. Gazu automat, oro šildymas — vėsinimas. Gražūs karpetai ir kiti priedai. Garažas. \$30,000.
TVIRTAS 6 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS. 1 1/2 vonios. Karpetai. Įrengtas beismantas. Garažas. Marquette Parke. \$26,600.
SVARUS 7 KAMBARIŲ MŪRAS. Gražiai įrengtas beismantas — baras. Air-cond. Uždaras porčius. Garažas. Tuoj galima užimti. Marquette Parke. \$23,500.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200
MŪRINIS BUNGALOW. 3 miegam. 12 metų, 30' sklypas, 55-ta ir Massachusetts. \$29,500.
2 PO 4 MŪRINIS. 2 auto garažas. Įrengtas didelis kambarių sklepe. Geriausia vieta Brighton Parke. — \$26,500.
2 PO 5 MŪRINIS. 3 miegami kiekviena bute. Įrengtas sklepas tinkama grožio saloniui orie 55-tos ir California Ave. \$54,500.
12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairnus dydžio butai 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento-TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apieklavimui nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmieste.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINIŲ DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

KARALIAUS MINDAUGO MEDALIS

Tai antroji Lietuvių Fondo medalių laida, skirta pagerbti istorinės Lietuvos valstybės iškūrėją, KARALIŲ MINDAUGĄ, minint atkurtos Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį.

Medalis išleistas Lietuvių Fondo desimtoje — 1972 metais. Medaliu projektas ir gipso modelis stulpatoriaus — Vytauto Kašubos darbas.

Medalį kaldino Franklin Mint kalykla. Ji kaldino ir Lietuvos 3-jų Prezidentų medali 1968 m.

Medalis pagamintas iš sidabro. Skersmuo natūralaus dydžio 39 mm. Užsakytą tik 1000 vienetų.
Parduodama medaliu kaina \$12.50
Su reprezentacine dėžute — \$15.00. Pašto išlaidoms pridėti 50 centų.
Užsakymus su čekiu, Lithuanian Foundation vardu, siūsti LF adresu:
2422 West Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629.

Dr. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.
Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.
NAUJINIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių, AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS
ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA
154 pusl. knyga. Kaina \$1.50
Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.
J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:
NAUJINIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knygą pasiūšime.